

Svensk rovdjurspolitik utrotar våra fäbodrar.

Fäbodbrukarna upplever under Coronasommaren 2020 ett ökat tryck från våra rovdjur. Tamdjuren kor, getter och får, ja de djur som har sin hemvist på fäbodskogen blir förföljda, flyr, drabbas av panik och blir dräpta under plågsamma käftar från vargar och björnar. För varje störning och angrepp som sker så kommer fäbodbrukaren närmare beslutet att lägga ner sin verksamhet. Med en nedläggning upphör hävden. Den biologiska mångfalden försvinner när markerna sakta men säkert växer igen. Hävden – fäbodbruket en symbios med de rara växter och den biologiska mångfald som det aktiva brukandet skapar vid våra fäbodmiljöer i skogslandskapet.

Fäbodbruket är mera av en livsstil än att vara en ekonomiskt lönande verksamhet. Fäbodbruket lever på en mycket skör tråd ekonomiskt. Utvecklingen med det kraftigt ökade rovdjurstrycket under de senaste 30 åren och som tillåts växa för varje år som går stressar inte bara tamdjuren på skogen utan det bidrar till att utrota fäbodbruket i Sverige.

Ett exempel från verkligheten: En småbrukare har fått flera får riven i hagen. Skydds jakt kan inte beviljas då man inte kan säkra att det är samma varg som dödat får vid fyra tillfällen. Brukaren måste ta in djuren på de ljusa sommarnätter då fåren normalt betar och hävdar den biologiska mångfalden. Beslutet att inte skjuta någon varg hade troligtvis inte varit annorlunda om fårbesättningen dessutom bestod i en utrotningshotad lantras.

Fäbodbrukaren måste ha en tilltro till rovdjurspolitiken. När vargen vinner mark som utrotningshotad art på fäbodbrukarens bekostnad då faller många andra utrotningshotade arter som dominobrickor. De flesta av våra lantraser bland kor, får och getter finns på våra fäbodvallar – en miljö där fäbodbruket skapar stor artrikedom och biologisk mångfald. En, som vi i fäbodrörelsen anser, enkelriktad rovdjurspolitik förvandlar politiken och naturen till biologisk enfald.

Förändringar av rovdjurspolitiken som kan skapa förtroende hos fäbodbrukaren kan vara många men avgörande är:

- Det samlade rovdjurstrycket måste ner och landsbygdsbornas och fäbodbrukarnas oro måste tas på större allvar!
- Det är inte fäbodbruket som ska finansiera rovdjurspolitiken – full kostnadsersättning för förebyggande insatser och vid skadeangrepp!
- Att acceptera att när fäbodbrukaren har problem så måste det erkännas och inte bevisas mot uppvisande av flertal attacker och många dödade och skadade husdjur – skydds jaktreglerna behöver reformeras.
- Mer och bättre hjälp till förebyggande åtgärder som kan sättas in redan vid störningar så att ett rovdjursangrepp aldrig behöver ske – det skulle gynna alla!
- Dokumentation av effekter vid störningar och angrepp för att öka kunskaperna om påverkan på tamdjuren hälsa och beteende för att kunna få även indirekta skador godkända som negativ rovdjurspåverkan.
- Samordning mellan myndigheter måste till. Den ena handen ger och den andra handen tar. Fäbodbruket får ersättningar från framförallt jordbruksstöd EU och nationella. Dessa stöd äts snabbt upp när andra myndigheter inte ersätter för de kostnader som uppstår av den för rovdjuren generösa ekonomiska politiken.

Avslutningsvis har fäbodrörelsen också en öppen fråga till myndigheten Naturvårdsverket som ytterst ansvarar för rovdjurspolitiken. När det gäller vargar så ska det minsta antalet vargar för gynnsam bevarandestatus vara 300 individer i Sverige. När blev Sverige att betrakta som de områden som vi väljer att kalla fäbodland – Värmland, Dalarna, Gävleborg, Jämtland? I dessa län finns en stor koncentration av vargar, som borde spridas.

Uttalande diskuterat vid Fäbodriksdagen i Klövsjö 26-27 september 2020 och beslutat av FSF:s styrelse 25 oktober 2020.

Önskas kontakt hänvisas till FSF:s ordförande Kenneth Johansson, 072-5608773 eller FSF:s vice ordförande Olle Berglund, 070-2089817.